

Agustí Duran i Sanpere i la Biblioteca Popular de Cervera*

Àgata Alegre Batlle

Biblioteca Comarcal "Josep Finestres" de Cervera

Agustí Duran i Sanpere va tenir una intervenció decisiva perquè Cervera aconseguís una plaça de Biblioteca Pública, però també va contribuir perquè durant els anys immediats a la guerra civil i fins ben avançats els anys 60, aquesta Biblioteca tingués continuïtat i presència dins la societat cerverina.

Antecedents i creació de la Biblioteca Popular de Cervera (BPC)

El 9 de juny de l'any 1931 la Generalitat de Catalunya decreta la creació del Consell de Cultura de la Generalitat amb la finalitat "(...) d'estructurar i regir la seva obra cultural (...) amb el convenciment que el problema de la cultura era una de les coses que tenia més urgència".¹

Aquest Consell de Cultura estava integrat per "(...) vint Consellers, regits per dos Presidents nats: el President de la Generalitat de Catalunya i el Conseller d'Instrucció Pública del Govern de la Generalitat. Els Consellers, juntament amb el President i el Vice-president, nomenats pel Consell de la Generalitat distribuïran llurs tasques en les Ponències següents: Ponència d'Ensenyament superior, Ponència d'Ensenyament secundari, Ponència d'Ensenyament tècnic, Ponència d'Ensenyament primari i Ponència d'Arxius, Biblioteques i Belles Arts".²

* L'aportació de Duran i Sanpere com a impulsor de la creació de la BPC ja es va estudiar a: ALEGRE BATLLE, Àgata. "Agustí Duran i Sanpere i els orígens de la Biblioteca Popular: aproximació històrico-social (1914-1934)", dins: *Miscel·lània Cerverina*, 7. Cervera: Centre Comarcal de Cultura, 1988 p.175 - 184.

1. CATALUNYA. GENERALITAT. *Obra de Cultura*. Barcelona: la Generalitat, 1932, p. 92.

2. *Ibidem* p. 89.

Per la Ponència d'Arxius, Biblioteques i Belles Arts és nomenat Agustí Duran i Sanpere, junt amb Josep Xirau, Francesc Martorell, Pau Font de Rubinat, Joan Puig i Ferrer i Joaquim Folch i Torres.

Més endavant, el 3 de juliol, s'amplia aquest Consell de Cultura amb els nomenaments de Josep Serrat i Bonastre, Jordi Rubió i Balaguer i Josep Anguera de Sojo.³

Tenim, doncs, dos consellers: Agustí Duran i Sanpere i Jordi Rubió i Balaguer⁴, que seran claus per la creació de la Biblioteca Popular de Cervera. A. Duran per les seves inquietuds culturals i per les seves vinculacions personals amb Cervera, J. Rubió per tot el que va representar en la represa i modernització de la política bibliotecària de Catalunya.⁵

Una de les primeres accions que va emprendre la Generalitat dins el marc de la seva política cultural, fou convocar un concurs per a la concessió de dues biblioteques populars als Ajuntaments de Catalunya. Amb aquest concurs es reprenia la política bibliotecària de la Mancomunitat de Catalunya. "(...) la Generalitat es disposa a continuar i difondre per tot Catalunya (...) l'obra de les Biblioteques Populars que encara veu massa isolades. El seu anhel fóra de multiplicar-les talment que, de la xarxa que constituïssin, no en quedés desvinculat cap poble ni vila de Catalunya (...)".⁶

Les bases del concurs exposen que: "Hi podran concórrer els Municipis de tots els caps de partit de Catalunya i les poblacions que tinguin més de cinc mil habitants (...) [els ajuntaments sol·licitants s'havien de comprometre] a oferir unes instal·lacions dignes: local independent amb comunicació directa amb el

3. *Ibidem* p. 92.

4. Rubió i Balaguer, Jordi (1887-1982) : professor, bibliotecari i erudit. Fou director de la Biblioteca de Catalunya. Professor i director de l'Escola de Bibliotecàries. El 1915 fou encarregat per la Mancomunitat i per la Generalitat de l'organització de les Biblioteques Populars. També dirigí les Biblioteques del Front. Al final de la guerra civil fou cessat dels seus càrrecs oficials i entrà a treballar en una editorial. El 1942 ingressà a l'Institut d'Estudis Catalans.

5. A. Duran i J. Rubió, a més dels vincles professionals van mantenir una llarga i fidel amistat teixida d'un important intercanvi de consultes i reflexions professionals amb freqüents referències a les biblioteques. "Amic Duran: T'agraeixo les teves paraules a propòsit del meu article sobre biblioteques. Quan sapiguem quina és l'orientació que prenen les nostres corporacions sobre aquest punt, no et sembla que ens hi hauríem de posar a fortificar i estructurar el que s'ha fet? Fins ara tot rutlla perquè hi ha gent que hi deixa la pell i les obres públiques no han de dependre de la salut de ningú. T'asseguro que de vegades em sembla que estic voltat de fantasmes que no tenen veu...". ACC. *Correspondència Personal - professional*, Barcelona, 1930, octubre, 16

6. Catalunya. Generalitat. : Op. Cit., p. 224 - 225.

carrer on puguin ésser instal·lats els serveis de biblioteca i, sempre que sigui possible, una sala de conferències (...) preveure 1,50 m. quadrats per lector i el servei de llum, aigua i calefacció”.⁷

Aquestes biblioteques serien ateses per personal bibliotecari titulat de l'Escola de Bibliotecàries de Barcelona.

A primer concurs s'hi van presentar les sol·licituds de sis Ajuntaments: Badalona, Cervera, Lleida, Vilafranca del Penedès, Balaguer i Palafrugell.

Les dues biblioteques populars es van adjudicar a les ciutats de Vilafranca del Penedès i a Cervera.

Duran i Sanpere va promoure que l'Ajuntament de Cervera sol·licités una de les places de Biblioteca. Es va implicar i va prendre cura personalment perquè tots els tràmits de la sol·licitud es fessin degudament i que l'Ajuntament agafés un compromís ferm de complir tots els requeriments d'espai físic i de condicions.

La Biblioteca Popular de Cervera s'inaugura el dia 6 de febrer de l'any 1934, tot i que ja s'havia utilitzat com a sala de conferències⁸ l'abril del 1933. La biblioteca complia tots els requisits exigits per la Generalitat: una sala independent dins l'edifici de la Fundació Martínez⁹ que podia ser utilitzada

7. *Ibidem*, p. 226.

8. Anteriorment a la seva inauguració, la sala de la BPC ja s'havia utilitzat com a sala de conferències el 23 d'abril de l'any 1933, coincidint amb la inauguració de les instal·lacions de l'Arxiu Històric. “La Diada del Llibre fou assenyalada a la ciutat de Cervera amb tres solemnitats reunides en un sol acte: la inauguració de l'Arxiu Històric... la conclusió de les obres de la futura Biblioteca Popular, i una conferència de J. Puig i Ferrer sobre la Renaixença Catalana. Presidiren, ultra les autoritats locals, el senyor Cassià Costal, en nom del Consell de Cultura de la Generalitat; el senyor J. Maçó i Torrents, per l'Institut d'Estudis Catalans i Biblioteca de Catalunya, i el senyor A. Duran i Sanpere, per l'Acadèmia de Bones Lletres. L'alcalde de Cervera (Sr. Agustí Mestres) explicà les gestions seguides fins a la implantació de la nova institució cultural i féu lliurament de l'edifici i de les instal·lacions al Consell de Cultura de la Generalitat. El senyor Costal elogià l'afany cultural de l'Ajuntament i de la població de Cervera.

Seguidament el senyor Puig i Ferrer explanà la seva conferència davant un auditori nombrosíssim, que omplia de gom a gom la Biblioteca i les altres dependències... Parlà després del contrast que haurà d'oferir l'Arxiu, guardador del passat, i la Biblioteca pròxima a inaugurar-se, oberta a l'esdevenidor i a l'esperança prometedora, en la qual tothom haurà de trobar el seu llibre, sense limitacions de tema ni tendències». ACC Fons Agustí Duran i Sanpere. *Crònica: 1918-1947*. ACC. *Col·lecció fotogràfica*, núm. 145.

9. La Fundació Martínez estava situada al c/Major, núm 15, prop de la Plaça Major i per tant al centre neuràlgic de la ciutat en aquell moment. La BPC es va mantenir en aquest edifici fins al gener de l'any 1992. El 6 de febrer de 1992 s'inaugurà la Biblioteca Comarcal “Josep Finestres” al nou espai rehabilitat de l'edifici de la Universitat. Aquest biblioteca és l'hereva i continuadora de la BPC.

com a sala de conferències quan era necessari, l'aval del veïnatge de l'Arxiu històric, ben moblada i amb molta llum natural. Disposava d'aigua corrent, llum, calefacció i, més endavant, telèfon. L'atenien dues bibliotecàries titulades (Mercè Masvidal, directora, i Roser Lleó, auxiliar) i una conserge (Emília Ribera).

El fons bibliogràfic fundacional¹⁰, format per 3.835 llibres, comprenia les millors obres del moment seleccionades amb criteris de diversitat i de qualitat. Constava a més d'un fons especialment dedicat als infants. “(...) el Sr. Puig i Ferrater (...) explicà la tasca a fer amb la naixent Biblioteca per a la formació dels infants, futurs homes de demà i abogant en que sia enriquida de tota mena de llibres i de totes les doctrines, com tal sien d'homens solvents en llur matèria, refusant els llibre tendenciosos à propagar la violència i desordre (...)”.

Agustí Duran i Jordi Rubió van acordar també que els llibres de la biblioteca auxiliar de l'Arxiu Històric (uns 500 volums) passessin en dipòsit a formar part de la BPC¹¹ i fossin accessibles a tot el públic.

Duran i Sanpere i la seva contribució a la continuïtat de la Biblioteca Popular de Cervera: 1940–1970

La guerra civil espanyola va representar un tall brusc i una frenada a la política cultural catalana. La major part de biblioteques públiques de Catalunya van ser espoliades i els seus fons bibliogràfics censurats i molts dels responsables depurats. Com a conseqüència, el moviment propi de les biblioteques queda reduït. L'organització bibliotecària de la Generalitat va ser anul·lada i transferida a les diputacions.¹² La producció bibliogràfica catalana va ser dràsticament censurada i es van suprimir els criteris d'amplitud i diversitat en el contingut de les biblioteques “sense limitacions de tema ni tendències”.¹³ Els criteris

10. El fons fundacional és el conjunt de llibres que es consideren bàsics per formar part del contingut d'una biblioteca per posar-se en funcionament. Està format per llibres de coneixements de tots els àmbits del saber humà i també conté una part important d'obres literàries reconegudes.

11. L'any 1987 part d'aquests llibres van retornar a l'ACC coincidint amb el seu trasllat a l'edifici de la Universitat. BCJF. *Llibre de registre de la BPC: 1933-1942*.

12. “Finida la guerra, la Diputació de Lleida incorporà la Biblioteca al servei provincial corresponent i considerà el Centro Comarcal de Cultura com una obra filial de l' Instituto de Estudios Ilerdenses». Duran i Sanpere, Agustí. *Llibre de Cervera*. Barcelona: Curial, 1977.

13. ACC Fons Agustí Duran i Sanpere. *Crònica 1918 - 1947*.

amplis i plurals, l'any 1939, es van convertir en criteris unidireccionals.

La BPC no va ser una excepció¹⁴ i la seva activitat va quedar trasbalsada i reduïda. Es pot dir, però, que dins de l'ambient general del país, la BPC va ser força afortunada perquè va comptar amb persones que van vetllar perquè la BPC no fos espoliada ni excessivament censurada. La bibliotecària Sra. Mercè Masvidal va poder continuar com a directora de la Biblioteca fins a l'any 1942, i amb l'ajuda de l'arxiver Sr. Frederic Gómez i Gabernet, el suport continuat de Duran i Sanpere i, també, la complicitat de molts cerverins, van aconseguir conservar una bona part dels llibres del fons fundacional de la BPC. També, amb discreció, van incorporar al fons bibliogràfic de la BPC part dels llibres que estaven destinats a les Biblioteques del Front i que havien quedat al dipòsit de Cervera.¹⁵

Com a conseqüència dels canvis administratius, l'any 1939 la BPC i el seu personal bibliotecari passen a dependre de la Diputació de Lleida, a la vegada que la BPC passa a formar part del Centro Comarcal de Cultura (CCC) junt amb l'Arxiu Històric i el Museu. El CCC és adscrit a l'Instituto d'Estudios Ilerdenses, dependent del Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

L'organització del CCC i la situació de precarietat econòmica i la reducció de recursos humans d'aquest període fan comprensibles el funcionament i la vinculació de la BPC amb els altres equipaments culturals, Arxiu i Museu. Pràcticament fusionen els espais individuals d'actuació i el personal bibliotecari col·labora amb el conjunt del CCC i sota les directrius d'A. Duran.

La BPC durant aquest període que s'estén des de mitjan anys 40 i fins ben a finals dels 60, i com a conseqüència d'aquesta nova situació, pren una trajectòria peculiar: la Biblioteca redueix la seva funció pròpiament bibliotecària, però no per això és menys activa, ben al contrari. Es va convertint en un lloc decisiu i vital com a punt de trobada, d'acollida i de confluència de les inquietuds

14. El personal bibliotecari queda reduït a una plaça. L'any 1940 el fons de la BPC únicament va augmentar amb 100 llibres. BCJF. *Llibre de registre* ...

15. A Cervera hi hagué un dipòsit i punt d'organització de llibres del Servei de Biblioteques del Front (SBF) dirigit al front d'Aragó. Actualment, es conserven a la BCJF 70 títols recuperats d'aquest servei. També es conserven a la Secció de Reserva de la BCJF uns 2.000 llibres procedents del lot fundacional de la BPC.

culturals dels ceriverins. Aquest període és inseparable de la presència i treball de la bibliotecària Srta. Montserrat Niubó.¹⁶⁻¹⁷

Duran i Sanpere, tot i els canvis de situació política i social del moment, continua mereixent el reconeixement del món cultural del moment i dels ceriverins. Continua mantenint els seus criteris¹⁸ i manera de fer envers la tasca cultural en la qual estava immers. Al llarg d'aquest període la seva autoritat moral damunt el conjunt del CCC és indiscutible i la seva capacitat de visió de conjunt acompanyada d'un gran sentit pràctic es reflecteix en la manera d'entendre la Biblioteca, l'Arxiu i el Museu com a fonts d'informació i de coneixement complementaris. Aquesta manera de fer incideix perquè la BPC¹⁹ mantingui viva la seva presència dins la vida cultural de Cervera i té repercussions directes sobre la dinàmica d'aquest període. Destaquem tres facetes de l'actuació de Duran i Sanpere al llarg d'aquests anys que van influir positivament en la trajectòria de la BPC.

Aquestes tres facetes es reflecteixen en:

- La dinamització d'activitats
- Les relacions públiques
- La impulsió de l'organització del fons de col·lecció local

16. Montserrat Niubó i de Febrer va ser bibliotecària a la BPC des de l'any 1945 i fins a la seva jubilació l'any 1983. A més de la seva tasca de bibliotecària i dinamitzadora de múltiples activitats a la BPC, va ser una fidel col·laboradora del Sr. Duran i Sanpere. Va realitzar tasques de manteniment i classificació dels Museus i dels seus annexos, Sant Joan de Jerusalem i Sant Joan Degollat. També va col·laborar en les tasques de classificació del fons de l'AHCC, que es van plasmar en les diverses exposicions bibliogràfiques de temàtica ceriverina. Anteriorment havien ocupat el càrrec les bibliotecàries Mercé Bonay (1942-1943) i Beatriu Amorós (1944-1945).

17. Influeixen també aspectes pràctics: la BPC té un horari establert d'atenció al públic, és un sala lluminosa i agradable, és l'única dependència de tot l'edifici que té calefacció i, molt important, té personal bibliotecari fix especialment receptiu i responsable, o sigui que els requisits exigits per la Generalitat per la instal·lació d'una biblioteca popular continuen sent vàlids i especialment útils.

18. "Si mai calgués d'establir una llista de les Obres de Misericòrdia Cultural, una d'elles, i no pas la darrera, hauria de ser la creació de Biblioteques, Arxius Històrics i Museus, perquè aquestes institucions ultra d'altres avantatges, tenen el de salvar els testimonis evocatis d'èpoques passades en les quals són visibles les arrels de moltes coses actuals. Tenen així mateix la virtut d'estimular la coneixença del lloc on havien estat situades, i, per tant, l'amor a la ciutat i la defensa del seu patrimoni espiritual. No és igual, per exemple, la contemplació d'un monument o saber-ne la història i la dels personatges que intervingueren en la seva construcció, artistes o mecenes, i les raons ambientals que els conduïren a l'empresa". DURAN I SANPERE, A. Op. Cit. p. 525.

19. "La Biblioteca Popular és una institució separada, acollida al mateix edifici, i que actualment depèn de la Diputació Provincial de Lleida. De fet, Arxiu, Biblioteca i Museu constitueixen el Centre de Cultura planejat per la Generalitat, la formació del qual fou estroncada per la guerra. (...) és una sala (...) [amb

Duran i Sanpere, dinamitzador d'activitats a la BPC

Duran tenia un criteri molt ampli sobre els usos que podia tenir la sala de la biblioteca. Considerava que era un espai obert, viu i d'intercanvi. Mai es va escandalitzar perquè les taules i cadires de la biblioteca es remoguessin de lloc per organitzar una activitat, ben al contrari. Va potenciar i contribuir en l'ús múltiple de la sala de la BPC, amb un sentit molt modern de lloc de trobada i punt de referència per a manifestacions culturals diverses. Els actes on participava Duran sempre estaven envoltats de molts col·laboradors i participants. Aquestes activitats van anar convertint la sala de la BPC en un referent i lloc habitual de les manifestacions culturals cerverines.

Personalment, va participar com a conferenciant²⁰ impartint diverses xerrades relacionades amb la història local i amb afany divulgador.

Temes com: "Consideracions sobre la història de Cervera" i "Els problemes vitals de la història de Cervera" van ser tractats davant nombrós públic²¹ a la sala de la BPC.

En altres ocasions estableix contactes perquè vinguin fins a Cervera conferenciants de relleu: "4 Domingo [octubre 1948] hoy el Rdo P. Batllori ha disertado sobre la Influencia ejercida por la Universidad de Cervera en la cultura del mundo de su tiempo. La sala estaba llenísima y todo el auditorio escuchaba con el mismo interés. Fue muy aplaudido".²²

bona il·luminació. Fou inaugurada (...) pel Dr. Jordi Rubió i Balaguer, aleshores Cap del Servei de Biblioteques Populares de la Generalitat. Actualment la Biblioteca és servida per senyoretes del personal tècnic de la Diputació de Lleida i té establert el servei de préstec; a més organitza sessions de cinema documental o infantil, audicions de discos seleccionats, conferències, lectures teatrals, etc. Relacionada amb la Biblioteca, ha estat formada una col·lecció bibliogràfica d'interès local (...). Duran i Sanpere, A. Op cit., p. 507.

20. "Els Amics de l'Arxiu us convida a la conferència que el Sr Agustí Duran i Sanpere donarà el proper diumenge dia 16, a la Biblioteca Popular, a les 12'30, amb el tema "Consideracions sobre la història de Cervera". ACC Fons ADS. *Crònica*, 1918 - 1947. "Segarra se complace invitant a Vd y familia a la conferencia "Els problemes vitals de la història de Cervera" que el Sr. Agustín Duran y Sanpere pronunciará el próximo domingo dia 21, a las 12,30, en la sala de Lectura de la Biblioteca" Segarra, ciclo de conferencias de otoño [195?] ACC Fons ADS *Crònica*, 1948-1954.

21. ACC Fons fotogràfic.

22. BCJF. *Diario BPC: 1946 - 1956*, redactat per Montserrat Niubó.

Aquesta línia de convidar conferenciants també va ser potenciada per Josep M. Razquin: "(...) La cuarta conferencia del ciclo que sobre "Visión Histórico-Cultural de España" se viene desarrollando en este Centro, corrió a cargo del Dr. Francisco Marsá, quien disertó el pasado día 2, sobre el tema "Panorama lingüístico de España"(...) El numeroso público que llenaba la sala de la Biblioteca (...) escuchó interesadísimo(...)" Segarra. núm. 382, 15 abril 1960 "El pasado día 22 [de mayo], el catedrático de Literatura de la Universidad de Barcelona, Dr. D. José María Castro y Calvo, disertó en la Biblioteca de este Centro

Els estius, quan és de vacances a Cervera, dóna suport amb la seva assistència als diversos actes que es realitzen a la BPC: projeccions de cinema a càrrec de Claudi Gómez, audicions de música, teatre llegit, repartiment de premis.²³ Demostrava el mateix interès per tots els actes culturals, tant si eren dirigits a infants com a adults.

També participa en homenatges diversos que tenen lloc a la sala de la BPC, dedicats a persones vinculades amb la cultura cerverina. Ell mateix és homenatjat; també es dedica un homenatge a la tasca de l'arxiver Sr. Gómez; i hi ha un acte de reconeixement a la tasca de la Sra. Francina Solsona.²⁴

Duran i Sanpere, relacions públiques

Duran exerceix com un excel·lent relacions públiques per donar a conèixer Cervera. Convida personatges del món cultural i polític i grups interessats en conèixer la ciutat, i ell mateix realitza les visites comentades.

Aquest aspecte també té una repercussió positiva per a la BPC. El recorregut turístic sempre incloïa la visita a les tres dependències del Centre Comarcal de Cultura: La BPC era habitualment el punt de trobada i inici de la visita al Museu i a l'AHCC. La bibliotecària hi era present per donar la benvinguda i acompanyar els visitants i, sovint, per tenir les sales a punt seguint les instruccions del senyor Duran.²⁵

Aquestes visites eren una motivació i un estímul per al personal bibliotecari i per a les administracions locals que van contribuir al manteniment físic de les dependències de la BPC.

Comarcal de Cultura sobre el tema "Valores universales de la Literatura Española"(...)" Ibídem, núm 385, 30 de mayo 1960. "El Dr. Cuéllar Bassols...[pronunció] ...una conferencia sobre el tema "Aspectos del diálogo actual entre la Filosofía y la Ciencia Positiva"...en la sala de lectura del Centro Comarcal de Cultura, Ibídem, núm 392 y 393, septiembre 1960.

23. ACC *Col·lecció fotogràfica*, núm,1697.

24. ACC Fons ADS. *Crònica*, 1918 – 1947. ACC *Col·lecció fotogràfica* , núm, 687,1677,1694,1695, 1706,1707.

25. ACC. Ibídem, núm 1707, 1741,1742.

Organització de fons bibliogràfic de la Col·lecció local

Duran i Sanpere també té criteris molt clars del que ha d'oferir la col·lecció bibliogràfica de la BPC. Cal que a més del fons de cultura general, que pot oferir qualsevol altra biblioteca, ofereixi una col·lecció bibliogràfica que la faci especialment interessant per a la població i li doni un valor afegit. La col·lecció local és el fons que dóna personalitat pròpia a la Biblioteca i estableix el "lligam essencial amb la població".

L'interès especial d'aquesta col·lecció consisteix a atansar el coneixement del nostre entorn al gran públic.

"La Biblioteca respon a una necessitat general de cultura i sovint no té lligam essencial amb la població, si no és especialitzada en recollir les publicacions d'autors o temes locals (...) Relacionada amb la Biblioteca, ha estat formada una col·lecció bibliogràfica d'interès local repartida en aquests apartats:

- A – Obres referents a Cervera i la seva Comarca
- B – Obres d'autors de Cervera i Comarca.
- C – Obres estampades a Cervera, començant per les impremtes de la Universitat...
- D – Manuscrits d'interès històric
- E – Llibres curiosos per la seva antiguitat ...
- F – Secció de fulls volants moderns relatius a la Comarca..."²⁶

Amb la selecció i criteris organitzatius de la col·lecció local, Duran i Sanpere aplica la capacitat que té de "posar les coses en valor" tal com diu Jordi Rubió.²⁷

Destaquen diversos aspectes d'aquesta organització de la col·lecció local: el fons de col·lecció local deixa de ser un material exclusiu per a investigadors; la BPC ofereix accés a tot tipus de públic. Aquesta col·lecció inclou llibres de temàtica plural, no únicament llibres de temàtica històrica; es defineix l'àmbit

26. DURAN I SANPERE, Agustí. *El Museu Comarcal de Cervera*. Barcelona: Centro Comarcal Leridano, 1959.

27. Jordi Rubió en una de les seves cartes dirigida a Agustí Duran i la seva esposa Ermínia Grau, escriu: "Estimats amics (...) Estic content de posseir la teva guia, Agustí, del Museu de Cervera (...) em va interessar qui sap – jo, i et vaig admirar una vegada més. Quin sentit tens de l'organització de l'art i de posar les coses en valor! El Sr. Massó sempre deia que aquesta era la primera missió del bon bibliotecari". ACC Fons ADS. *Correspondència (...)*, 1962, desembre, 23.

geogràfic municipal i comarcal. Aquests criteris bàsics de formació de la col.lecció local són vigents encara avui a totes les biblioteques públiques.

El personal bibliotecari de la BPC va col.laborar activament en l'organització i catalogació d'aquest fons local. Fruit d'aquest procés de divulgació són les exposicions bibliogràfiques cerverines que van realitzar en col.laboració l'ACC i la BPC.

Conclusions

Duran i Sanpere va contribuir a potenciar la BPC com a lloc obert a tothom, viu i d'intercanvi d'experiències i coneixements, i va contribuir a que la BPC es considerés el punt de trobada cultural a Cervera. Aquesta manera de fer va potenciar l'hàbit bibliotecari entre els ciutadans.

El fet d'entendre la BPC, l'ACC i el Museu com a equipaments culturals complementaris i formant un conjunt cultural, va contribuir a la supervivència d'aquests equipaments, a la vegada que familiaritzava els usuaris de la Biblioteca al coneixement de l'Arxiu i el Museu.

Els criteris organitzatius de la col.lecció bibliogràfica local han contribuït a la seva normalització en l'espai de la Biblioteca Comarcal "Josep Finestres" i han llegat un interès creixent per aquest fons.

Bibliografia

ALEGRE BATLLE, Àgata. "Agustí Duran i Sanpere i els orígens de la Biblioteca Popular: aproximació històrico-social (1914-1934)", dins *Miscel.lània Cerverina*, VI (1988), pàg175-183 (BCJF)

CATALUNYA. GENERALITAT. *L'obra de Cultura*. Barcelona: la Generalitat, 1932 (BCJF)

CUGUERO I CONCHELLO, Maria C.; BOADA I VILALLONGA, Maria Teresa; ALLUÉ I BLANCH, Vicenç. *El servei de biblioteques del front: 1936-1939*. [Barcelona]: Diputació de Barcelona, cop 1995 (BCJF)

DURAN I SANPERE, Agustí. *Llibre de Cervera*. Barcelona: Curial, 1977 (BCJF)

DURAN I SANPERE, Agustí. *El Museu comarcal de Cervera*. Barcelona: Centro Comarcal Leridano, DL 1959 (BCJF)

RUBIÓ I BALAGUER, Jordi. *Sobre biblioteques i biblioteconomia*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya: Abadia de Montserrat, 1995 (BCJF)

Segarra: periódico quincenal, 1950 (BCJF)

Segarra, 1960 (BCJF)

Altres fonts d'informació

ACC. *Col·lecció fotogràfica*

ACC. Fons Agustí Duran i Sanpere. *Correspondència personal-professional*

ACC. Fons Agustí Duran i Sanpere. *Crònica 1918 – 1947, 1948-1954*

BCJF. *Llibre de registre: 1933-1944* (BCJF)

BCJF. *Diario: 1946-1955* (BCJF)

Sigles

ACC = Arxiu Històric Comarcal

ADS = Agustí Duran i Sanpere

BCJF = Biblioteca Comarcal “Josep Finestres “de Cervera

BPC = Biblioteca Popular de Cervera

CCC = Centre Comarcal de Cultura

SBF = Servei de Biblioteques del Front